НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 48-254-04-26
Дата 18 / 11 2022 г.

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
ВЕЖДИ РАШИДОВ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНАТА СРЕДА
И ВОДИТЕ
СТАНИСЛАВ АНАСТАСОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл.80, ал.1 от ПОДНС внасяме аргументирано предложение за изменения и допълнения на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда, №48-254-01-29, приет на първо гласуване на 16.11.2022 г, внесен от н.п. Младен Шишков и гр.н.п. на 25.10.2022 г,, както следва:

1. Създава се §2 със следния текст:
„Т.1. б.“в“, т. 2, б.„г“ текста „- геотермални“ и текста „-за водоснабдяване“ и т. 10, б.„н“ от Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 на Закона за опазване на околната среда се заличават.“
2. Създава се §3 със следния текст:
„В Преходни и заключителни разпоредби се създава нова т.16 със следния текст:
Т.16. В Чл.60 от Закона за водите се правят следните изменения:

А. т.2. в ал.(2) да отпадне текста „актуална скица или карта за имотите, в които ще се извършва дейността, заверена от съответния компетентен орган или“;

Б. т.3. на ал.(6) да се измени както следва: След „обосновка на водовземането“ да се добави текста „единствено в случаите по чл. 50, ал. 7, т. 1 от ЗВ“;

В. т.4. на ал.6, т.(4) – да отпадне;

Г. В ал.(6) се създава нова т.4 с текст: „В случаите когато целта на ползване на подземните води е за „Самостоятелно водоснабдяване за напояване на земеделски култури“, е необходимо представяне на списък - декларация с идентификационни номера на имотите и тяхната площ, които ще бъдат напоявани за срока по чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗВ“.

17.11.2022 год.

ВНОСИТЕЛИ:
Десислава Танева
Мария Белова
Георги Ганков

МОТИВИ

съгласно чл.80, ал. 1 от ПОДНС

Водовземането от подземни води в България е регламентирано в Закона за водите и в Наредба № 1/ 10.10.2007 г. за проучването, ползването и опазването на подземните води, като неизменно се съпътства с процедури по Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие, Закон за устройство на територията, НУРИОВОС, Наредба за нормите за водопотребление и т.н.

Предвид натрупания дългогодишен опит при действаща нормативна база в това отношение, отчитайки изменението на процедурите през годините, предлагаме конкретни изменения за намаляване на административната тежест при регламентиране на водовземането за напояване.

С настоящите предложения се цели оптимизация на нормативните изисквания и намаляване на общата административна тежест при регламентиране ползването на подземни води.

Чл. 60, ал. 2, т. 2. - да отпадне текста „актуална скица или карта за имотите, в които щесе извършва дейността, заверена от съответния компетентен орган или“

Мотив – съгласно чл. 8, ал. 1 от Закона за кадастъра и имотния регистър, същите са публични. В тази връзка е неоснователно изискването на индивидуална скица на имот, в който са или ще бъдат изградени водовземни съоръжения.

Чл. 60, ал. 6, т. 3 – да се измени както следва: След „обосновка на водовземането“ да се добави текста „единствено в случаите по чл. 50, ал. 7, т. 1 от ЗВ“.

Мотив: Обосновката на водовземане се изготвя със съдържание по чл. 156, ал. 3 от Наредба № 1/ 10.10.2007 г. и нейното представяне на компетентния орган е екологично обосновано, но само в случай на изграждане на нови водовземни съоръжения. Изискването на подобна обосновка за съществуващи водовземни съоръжения, независимо дали са изградени на основание издадено разрешително по ЗВ или са вписани в регистъра за съоръжения, използвани за стопански цели, е неоправдано поради следните причини:

- съоръжението е съществуващо и е с точно определена конструкция, доказването пред компетентния орган на която може да се извърши чрез провеждане на актуално обследване и съставяне на документацията по реда на чл. 188г, ал. 5, т. 3 от ЗВ;
- Преповтаряне на обосновката, която е представена на компетентния орган при изграждане на ново водовземно съоръжение не носи никакви ползи относно проучването, ползването и опазването на подземните води при заявено желание за ползване на същото съоръжение;
- Геоложката характеристика при съоръжението остава непроменена и няма как да бъде доказано обратното, освен с провеждане на допълнително хидрогеоложко проучване.

Чл. 60, ал. 6, т. 4 от ЗВ – да отпадне.

Мотив: За целите на напояването, а и за всички други цели е излишно натоварване на процедурата по издаване на разрешително за водовземане от подземни води, становище или писмен отказ от ВиК оператора в обособената територия за присъединяване към водоснабдителните мрежи и съоръжения. Нещо повече, дори да е

наличен капацитет за присъединяване на ново водопроводно отклонение към водоснабдителните мрежи и съоръжения на ВиК, това противоречи на основния принцип, заложен в Закона за водите, а именно „определяне на правото на всеки гражданин на достъп до вода за питейно-битови цели като основна жизнена потребност е приоритет на държавната политика и на политиката, осъществявана от органите на местно самоуправление“, съгл. чл. 2а, ал. 1, т. 2 от ЗВ. В този смисъл, използването на вода с питейни качества за напояване на селскостопански култури е нерационално и противоречи на основната концепция на Закона.

Ефект: намалява се времето, необходимо от произнасяне на ВиК дружеството и съответната цена за услуга. Например: в едно от големите ВиК в страната, услугата по издаване на становище е - Обикновена (до 20 работни дни) и цена 118.80 лв. с ДДС, докато Експресна (до 5 дни) е с цена 475.20 лв. с ДДС.

Ефект – намаляване на общия срок на процедурата по издаване на разрешително за водовземане с 5 до 20 дни.

Предложение за изменение:

Да се създаде нова т. 4 към чл. 60, ал. 6 с текст „В случаите, когато целта на ползване на подземните води е за „Самостоятелно водоснабдяване за напояване на земеделски култури“, е необходимо представяне на списък - декларация с идентификационни номера на имотите и тяхната площ, които ще бъдат напоявани за срока по чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗВ“.

С това ще отпадне принципа за обвързване на краен срок на разрешително за водовземане от подземни води за напояване с крайния срок на определеното право на ползване. Контролът от страна на компетентния орган би могъл да се осъществи при заявяване за изменение на действащи разрешителни с представяне на изменени документи за осъществяване на правото на ползване на определени имоти, в случай, че носителя на това право е друго лице.

Основен недостатък на обосновката на заявеното водно количество не е при методическото разпределение на нормите за напояване, съобразно агроклиматичното райониране на страната, технологията на напояване и вида култура. Недостатък на обосновката идва от начина на регламентиране на земеделските площи от страна на земеделските стопани. Най-общо казано, земеделският стопанин нерядко изпитва трудност при снабдяване с актуални скици на имотите, които има намерение да напоява. От друга страна, най-често договорите за наем, аренда или друг вид предоставено право на ползване на земеделските земи се сключват за една стопанска година. Това би означавало, че в най-добрия случай, разрешителното за напояване следва да бъде със срок на действие до крайния срок на предоставеното право на ползване на земеделските имоти. Същото се отнася до разпределението на имоти по чл. 37в от ЗСПЗЗ. В случай, че процедурата по издаване на разрешително за водовземане от подземни води продължи повече от 6-8 месеца, в зависимост от сезона, до влизане в сила на разрешителното, трябва да се подаде заявление за продължаване на същото. Тази промяна би позволила преминаването от рестриктивен към декларативен характер на изискването за предоставяне на информация, необходима за разработване на обосновката на заявеното водно количество.

Предложение за изменение:

Т.1. б.“в“ и т. 2, б.„г“ и т. 10, б.„н“ от Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 на Закона за опазване на околната среда – да отпаднат.

МОТИВИ: Първият изискуем документ при издаване на разрешително за водовземане е на основание чл. 60, ал. 1, т. 5 от ЗВ - Действащ административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, за одобряване, съответно съгласуване на инвестиционното предложение, за чието осъществяване се иска разрешаване на водовземането и/или ползването на водния обект (в т.ч. писмо от компетентния орган по отношение приложимата процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие). В общият случай, компетентния орган по тази процедура е РИОСВ.

На преценяване необходимостта от извършване на ОВОС подлежат всички инвестиционни намерения за извършване на водовземане от подземни води чрез нови водовземни съоръжения, което е регламентирано в ЗООС, на основание чл. 93, ал. 1, т. 1 от ЗООС във връзка с т. 2, б. „г“ и т. 10, б. „н“ от Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 на Закона за опазване на околната среда.

Сериозно внимание следва да бъде обърнато на тази процедура от гледна точка на нейната обоснованост по отношение на изграждането на „дълбоки“ водовземни съоръжения и „схеми за добив на подземни води и изкуствено подхранване на подземни води“. Дефиницията за „дълбоки“ сондажи е залегнала в чл. 2б, ал. 1, т. 1 от Наредба № 1/ 10.10.2007 г., а именно „дълбоки водоснабдителни сондажи, представляващи вертикални съоръжения за подземни води с дълбочина, по-голяма от 10 м, разкриващи първото от повърхността подземно водно тяло, които могат да въздействат върху състоянието на околната среда чрез използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, включително в обсадните и филтровите колони или засипката на филтъра при изграждане на съоръжението“.

Абсурдността е заложена още в началния етап на инвестиционното намерение, тъй като на етап уведомяване на компетентния орган в най-ранна фаза на инвестиционното намерение, не може да укаже каква точно ще бъде дълбочината на съоръжението. Последното е ключово по отношение на прилагане на процедурата по глава VI от ЗООС.

За да избегне тази колизия и да извърши нормативно издържано произнасяне, административния орган има две опции:

1. Да изиска допълнителна информация (на основание чл. 4а, ал. 3 от НУРИОВОС) в рамките на съгласувателната процедура по чл. 4а от НУРИОВОС (РИОСВ не е компетентен да се произнася относно конструкции на водовземни съоръжения и това се извършва от басейновата дирекция), което коства 7 дни – нормативно определен срок за съгласуване (реално е необходим 1 месец и повече).
2. Да приеме, че процедираното водовземно съоръжение е „дълбок“ сондаж или е „схема за добив на подземни води“ и по този начин да определи следващите стъпки за възложителя за извършване на преценяване необходимостта от ОВОС.

В подкрепа на гореизложеното е и още един факт. Бланката (Приложение № 5 към чл. 4, ал. 1 от НУРИОВОС), с която се уведомява компетентния орган за инвестиционно намерение не съдържа (по чл. 4, ал. 3 от НУРИОВОС) задължителна за представяне информация относно конструкцията на водовземното съоръжение, геоложката характеристика на района, влиянието на водовземното съоръжение върху съществуващи съоръжения в околността и т.н., съгласно чл. 2б, ал. 1 от Наредба № 1/ 10.10.2007 г. Тази информация е нужна на басейновата дирекция да извърши оценка и да се произнесе с мотивирано становище в рамките на съгласувателната процедура.

Най-общо казано, попълвайки утвърдената с НУРИОВОС бланка за уведомление за инвестиционно намерение и спазвайки нейните реквизити, на всеки

земеделски производител, решил да изгражда водовземно съоръжение ще бъде поискана в срок от два месеца допълнителна информация.

Следва да се отчете и неясния текст на чл. 2б, ал. 1 от Наредба № 1/10.10.2007 г. относно „изискванията за постигане на добро състояние на подземните води“, с които се оправдава необходимостта от представяне на проектна документация в рамките на най-ранния етап от инвестиционното предложение. Мястото на тези „изисквания за постигане на добро състояние на подземни води“ следва да бъде в действащия ПУРБ. Ако се разгледат Програмите от мерки на четирите ПУРБ за страната, лесно ще се достигне до извода, че липсва мярка за използване на конкретни материали при изграждане на водовземни съоръжения, както и липсват конкретни указания за типа и вида на филца в затръбната засипка.

Дори да бъде променено съдържанието на чл. 2б от Наредба № 1/ 10.10.2007 г., това няма да намали административната тежест за земеделските производители. Необходима е по-решителна промяна.

Във връзка с гореизложеното, се налага най-общия извод, че изграждането на нови съоръжения (независимо от тяхната дълбочина), използвани за добив на подземни води за самостоятелно водоснабдяване за напояване, не следва да се подлага на процедура по глава VI от ЗООС или поне не в този ѝ вид. Достатъчно е уведомяване на компетентния орган за общото инвестиционно намерение (по аналогия на процедурата при съществуващи водовземни съоръжения).

Особен момент при процедиране на инвестиционно намерение за изграждане на ново водовземно съоръжение за капково напояване на земеделски площи, попада в обхвата на т. 1, б. „в“ от Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 на Закона за опазване на околната среда. Предвид очевидните ползи от капковото напояване на земеделски земи, предложението за изменение следва да е само едно в този случай - т. 1, б. „в“ от Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 на Закона за опазване на околната среда да отпадне.

предложението за изменение:

Чл. 50, ал. 9, т. 1 от ЗВ – да отпадне.

МОТИВИ: изискването за наличие на разрешение за строеж е заложено в чл. 50, ал. 9, т. 1 от ЗВ. Това е сравнително ново изискване, предвид въвеждането му през 2018 г. До момента, допълнението на ЗВ (ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) с въвеждането на второ разрешително за изграждане на едно техническо съоръжение води до удвояване на административната тежест не само при водовземни съоръжения за напояване, но и при всички останали цели. Наличието на подобно изискване е в резултат от дългогодишната контролна дейност на басейновите дирекции. В следствие на извършеният контрол е установено, че са налице множество водовземни съоръжения, които нито са вписани в документите за собственост, нито са отразени в кадастралната карта, нито в специализираните карти и регистри. С налагането на тази необходимост контролните органи на МОСВ се надяват да изсветлят повечето от незаконните водовземни съоръжения и да предотвратят бъдещата липса на информация за тях. Налагането на второ разрешително за съоръжение, за което е издадено разрешително за водовземане (изграждане) представлява излишно натоварване на възложителите. Изпълнението на целите на закона, може лесно да бъде извършено и без встъпването в подобна процедура. Нещо повече, в зависимост от категорията на основната сграда, строителството на водовземното съоръжение приема нейната категория на строеж. Така, ако основната сграда е Първа категория строеж, водовземното съоръжение ще бъде окачествено като строеж – Първа категория. Излишно е да се спомене, че процедурата по издаване, протичане и приемане на строеж

– Първа категория е тежка и сложна процедура, изискваща немалък частен и публичен ресурс.

Повечето от предложенията са насочени към процедурата по издаване на разрешително за водовземане от подземни води като цяло и въпреки че малка част от тях засягат единствено земеделските производители, изменението на нормативната база в тази сфера ще доведе до ползи за всички инвеститори в страната, особено в положение на продължаваща суша, извънредно положение и икономическа стагнация на пазара, без това да доведе до влошаване, изтощаване или отрицателно екологично въздействие върху този природен ресурс.

17.11.2022 год.

В Н О С И Т Е Л И :

Десислава Гънчева

Мария Белова

Георги Стенков